

Ślub Kamili i Karola

21.09.2019

Obrzędy ślubne

Kapłan, uklękawszy na najniższym stopniu ołtarza, intonuje hymn, a zgromadzeni śpiewają go dalej. Po odśpiewaniu pierwszej zwrotki wszyscy wstają:

Veni, Creátor, Spíritus,
Mentes tuórum vísitā,
Imple supérna grátia,
Quæ tu creásti, péctora.

Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cáritas
Et spiritális únctio.

Tu septifórmis múnere,
Dígitus patérnæ dexteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accénde lumen sénsibus,
Infúnde amórem córdibus,
Infirma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.

Hostem repéllas lóngius
Pacémque dones prótinus:
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore.

Deo Patri sit glória
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito
In sæculórum sæcula.
Amen.

O Stworzycielu Duchu, przyjdź,
Nawiedź dusz wiernych Tobie krąg,
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.

Pocieszycielem jesteś zwan
I Najwyższego Boga dar,
Tyś namaszczenie naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.

Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Ojca masz,
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.

Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy swej.

Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.

Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był,
I Ciebie, jedno Tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił.

Niech Bogu Ojcu chwała brzmi,
Synowi, który zmartwychwstał
I Temu, co pociesza nas,
Niech hołd wieczystych płynie chwał.
Amen.

Po zakończeniu hymnu kapłan śpiewa:

℣. Emítte Spíritum tuum et cre-
abúntur.

℞. Et renovábis fáciem terræ.

Orémus.

Deus, qui corda fidélium Sancti
Spíritus illustratióne docuísti: ✠ da
nobis in eódem Spíritu recta sápere;
et de eius semper consolatióne gau-
dére. Per Christum, Dóminum no-
strum.

℞. Amen.

℣. Ześlij Ducha Twego, a powsta-
nie życie.

℞. I odnowisz oblicze ziemi.

Módlmy się.

Boże, któryś pouczył serca wier-
nych światłem Ducha Świętego, ✠ da
nam w tymże Duchu poznać, co jest
prawe, i Jego pociechę zawsze się ra-
dować. Przez Chrystusa, Pana na-
szego.

℞. Amen.

Poświęcenie obrączek

Kapłan poświęca obrączki przyniesione przez ministranta słowami:

℣. Adiutórium nostrum ✠ in nó-
mine Dómini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

℣. Dómine, exáudi oratióne
meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Creátor et conservátor géneris hu-
máni, dator grátiae spirituális, cón-
ditor salútis aetérnae: quæsumus,
bene ✠ dícere dignéris hos ánulos, quos
nos in nómine tuo sancto benedíci-
mus; * ut qui eos portáverint, in
tua pace consístant, in tua voluntáte
permáneant, et in tuo amóre vivant,
crescant et senéscant atque multipli-
céntur in longitúdinem diérum. Per
Christum, Dóminum nostrum.

℣. Wspomożenie nasze ✠ w imieniu
Pana.

℞. Który stworzył niebo i ziemię.

℣. Panie, wysłuchaj modlitwę
moją.

℞. A wołanie moje niech do Cie-
bie przyjdzie.

℣. Pan z wami.

℞. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Stwórcu i Zachowawco rodzaju
ludzkiego, Dawco łaski duchowej
i Sprawco zbawienia wiecznego, pro-
simy Cię: racz pobłogo ✠ sławić te
obráczki, które błogosławimy w święte
imię Twoje. Niech ci, którzy będą je
nosić, trwają w Twym pokoju, zga-
dzają się z Twoją wolą, żyją i wzra-
stają w Twojej miłości i niech się do-
czekają podeszłego wieku, a poprzez
liczne potomstwo niech sięgają w da-

℟. Amen.

leką przyszłość. Przez Chrystusa,
Pana naszego.

℟. Amen.

Kapłan kropi obrączki wodą święconą. Ministrant odklada potem tackę z poświęconymi obrączkami na ołtarz. Następnie narzeczeni wstępują do ołtarza i pozostają na jego najwyższym stopniu. Kapłan zaś, stojąc w pośrodku podnóżka ołtarza, przechodzi do Skrutynium.

PRZYSIĘGA MAŁŻEŃSKA

Po wypowiedzeniu przysięgi małżeńskiej i nałożeniu obrączek zgromadzeni,
po zaintonowaniu przez kantora albo organistę, śpiewają:

Beátus, quicúmque times Dóminum, * qui ámbulas in viis eius!

Nam labórem mánuum tuárum manducábis, * beátus eris et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis fructífera * in penetrálibus domus tuæ,

Fílii tui ut súrculi olivárum * circa mensam tuam.

Ecce sic benedícitur viro, * qui timet Dóminum! –

Benedícat tibi Dóminus ex Sion, * ut vídeas prosperitátem Ierúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ;

Ut vídeas filios filiórum tuórum: * pax super Israël!

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Błogosławionyś, gdy się boisz Pana, * gdy chodzisz Jego drogami!

Bo z pracy rąk swoich będziesz pożywał, * szczęście osiągniesz i dobrze ci będzie.

Małżonka twoja jak płodny szczep winny, * w zaciszu twojego domu.

Synowie twoi jak oliwne gałązki * dokoła twojego stołu.

Takie błogosławieństwo dla męża, * który boi się Pana! –

Niechaj z Syjonu Pan cię błogosławi, * byś widział pomyślność Jeruzalem przez wszystkie dni twego życia.

Abyś oglądał dzieci twoich synów: * pokój nad Izraelem!

Chwała Ojcu i Synowi, * i Duchowi Świętemu.

Jak była na początku, teraz i zawsze, * i na wieki wieków. Amen.

Po ukończeniu psalmu kapłan śpiewa:

℣. Kýrie, eléison.

℞. Kyrie, elejson.

Wszyscy śpiewają dalej:

℣. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

℞. Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

Kapłan mówi:

℣. Módlmy się, jak nas nauczył
Pan nasz Jezus Chrystus.

℞. Módlmy się, jak nas nauczył
Pan nasz Jezus Chrystus.

Wszyscy wspólnie recytują Modlitwę Pańską:

Pater noster

Ojcze nasz.

Potem kapłan śpiewa:

℣. Salvos fac servos tuos.

℞. Deus meus, sperántes in te.

℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de
sancto.

℞. Et de Sion tuére eos.

℣. Esto eis, Dómine, turris forti-
túdinis.

℞. A fácie inimíci.

℣. Dómine, exáudi oratiónem
meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Réspice, quæsumus, Dómine, su-
per hos fámulos tuos: et institútis
tuis, quibus propagatiónem humáni

℣. Zachowaj sługi swoje.

℞. Którzy w Tobie, Boże mój, po-
kładają nadzieję.

℣. Ześlij im, Panie, pomoc z przy-
bytku swego.

℞. I ze Syjonu racz ich bronić.

℣. Bądź im, o Panie, wieżą obronną.

℞. Przeciw zakusom nieprzyja-
ciela.

℣. Panie, wysłuchaj modlitwę
moją.

℞. A wołanie moje niech do Cie-
bie przyjdzie.

℣. Pan z wami.

℞. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Prosimy Cię, Panie, wejrzyj na
te sługi swoje i wspieraj łaskawie
związek, który ustanowiłeś dla roz-

généris ordinásti, benígnus assísté; *
ut, qui te auctóre iungúntur, te auxi-
liánte servéntur. Per Christum, Dó-
minum nostrum.

℞. Amen.

krzewienia rodzaju ludzkiego. Niech
ci, którzy za sprawą Twoją się łączą, *
przy Twojej pomocy szczęśliwie wy-
trwają. Przez Chrystusa, Pana na-
szego.

℞. Amen.

Msza za nowożeńców

Modlitwy u stopni ołtarza

Kapłan stanąwszy u stopni ołtarza, żegna się znakiem krzyża i wraz z ministrantami odmawia następujące poniżej modlitwy. **Klękamy wraz z ministrantami i kapłanem.** Wierni śpiewają w tym czasie jakąś pieśń nabożną. Modlitwy u stopni ołtarza to jakby przejście ze świata, z jego zgiełku, do innej rzeczywistości, rzeczywistości sakralnej. Zanim przystąpi się do ołtarza, należy zatem wzbudzić w sobie żal za grzechy i przeprosić za nie.

Teksty zaznaczone tym kolorem odmawia kapłan z ministrantami bądź sam kapłan po cichu.

Psalm 42

S. In nómine Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti. Amen. Introíbo ad altáre Dei.

M. Ad Deum, qui lætíficat iuventútem meam.

S. Iúdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: ab hómine iníquo et dolóso érue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me reppulisti, et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

S. Emítte lucem tuam et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum et in tabernácula tua.

M. Et introíbo ad altáre Dei: ad Deum, qui lætíficat iuventútem meam.

S. Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: quare tristis es, ánima mea, et quare contúrbas me?

M. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: salutáre vultus mei, et Deus meus.

S. W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen. Przystąpię do ołtarza Bożego.

M. Do Boga, który jest weselem i radością moją.

S. Wymierz mi, Boże, sprawiedliwość i broń sprawy mojej przeciw ludowi niezbożnemu, wybaw mnie od człowieka podstępnego i niegodziwego.

M. Ty bowiem, Boże, jesteś mocą moją, czemu mię odrzuciłeś? Czemu chodzę smutny, nękany przez wroga?

S. Ześlij Swą światłość i wierność Swoją: niech one mnie wiodą, niech mnie przywiodą na górę Twą świętą, do Twoich przybytków.

M. I przystąpię do ołtarza Bożego, do Boga, który jest weselem i radością moją.

S. I będę Cię chwalił na cytrze, Boże, Boże mój. Duszo ma, czemuś zgnębiona i czemu miotasz się we mnie?

M. Ufaj Bogu, bo jeszcze wysła-

S. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto.

M. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

S. Introibo ad altáre Dei.

M. Ad Deum, qui lætíficat iuventútem meam.

wiać Go będę, zbawienie mego oblicza i Boga mego.

S. Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu.

M. Jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

S. Przystąpię do ołtarza Bożego.

M. Do Boga, który jest weselem i radością moją.

Spowiedź powszechna

Wobec Boga i Kościoła powszechnego oskarżamy się publicznie o winy nasze, abyśmy tym głębszą sobie obudzili skruchę. Odmawia ją najpierw celebrans, potem zaś w imieniu wiernych ministranci.

Spowiedź kapłana:

℣. Adiutórium nostrum **✠** in nómine Dómini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

S. Confíteor Deo omnipoténti, beátæ Mariæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Ioánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariám semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Ioánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, orare pro me ad Dóminum, Deum nostrum.

℣. Wspomożenie nasze **✠** w imieniu Pana.

℞. Który stworzył niebo i ziemię.

S. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, Najświętszej Maryi zawsze Dziewicy, świętemu Michałowi Archaniółowi, świętemu Janowi Chrzcielowi, świętym Apostołom Piotrowi i Pawłowi, wszystkim Świętym i wam, bracia, że bardzo zgrzeszyłem, myślą, mową i uczynkiem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, świętego Michała Archaniola, świętego Jana Chrzciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, wszystkich Świętych i was, bracia, o modlitwę za mnie do Pana, Boga naszego.

Ministranci i wierni proszą za kapłanem.

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et, dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

S. Amen.

M. Niech się zmiłuje nad tobą wszechmogący Bóg, a odpuszcivszy ci grzechy, doprowadzi cię do życia wiecznego.

S. Amen.

Ministranci mówią pochyleni:

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Ioanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et tibi, pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Ioannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, pater, orare pro me ad Dóminum, Deum nostrum.

M. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, Najświętszej Maryi zawsze Dziewicy, świętemu Michałowi Archaniołowi, świętemu Janowi Chrzcicielowi, świętym Apostołom Piotrowi i Pawłowi, wszystkim Świętym i tobie, ojcze, że bardzo zgrzeszyłem, myślą, mową i uczynkiem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, świętego Michała Archaniola, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, wszystkich Świętych i ciebie, ojcze, o modlitwę za mnie do Pana, Boga naszego.

Kapłan wstawia się za ogółem wiernych:

S. Misereatur vestri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

M.Amen.

S. Indulgentiam, ✠absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tríbuat nobis omnipotens et misericors Dóminus.

M. Amen.

S. Niech się zmiłuje nad wami wszechmogący Bóg, a odpuszcivszy wam grzechy, doprowadzi was do życia wiecznego.

M. Amen.

S. Przebaczenia, ✠odpuszczenia i darowania grzechów niech nam udzieli wszechmogący i miłosierny Pan.

M. Amen.

℣. Deus, tu convérsus vivificábis nos.

℟. Et plebs tua lætábitur in te.

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

℟. Et salutáre tuum da nobis.

℣. Dómine, exáudi oratióne meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

℣. Zwróć się ku nam, Boże, i ożyw nas.

℟. A lud Twój rozraduje się w Tobie.

℣. Okaż nam, Panie, miłosierdzie Swoje.

℟. I daj nam Swoje zbawienie.

℣. Panie, wysłuchaj modlitwę moją.

℟. A wołanie moje niech do Ciebie przyjdzie.

℣. Pan z wami.

℟. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Kapłan wstępuje po stopniach ołtarza i odmawia modlitwę:

Aufer a nobis, quaesumus, Dómine, iniquitátes nostras: ut ad Sancta sanctorum puris mereámur méntibus introíre. Per Christum, Dóminus nostrum. Amen.

Zgladź nieprawości nasze, prosimy Cię, Panie, abyśmy z czystym sercem mogli przystąpić do tajemnic najświętszych. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Całując ołtarz, w którym zawarte są relikwie świętych:

Orámus te, Dómine, per mérita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt, et ómnium Sanctorum: ut indulgére dignéris ómnia peccáta mea. Amen.

Prosimy Cię, Panie, przez zasługi Świętych Twoich, których relikwie tutaj się znajdują, oraz wszystkich Świętych, abyś mi raczył odpuścić wszystkie grzechy moje. Amen.

Podczas Mszy z kadzeniem kapłan błogosławi kadzidło i mówi:

Ab illo benedicáris, in cuius honóre cremabéris. Amen.

Niechaj cię Ten błogosławi, na którego cześć spalać się będziesz. Amen.

Kadzidło, które spala się i dym unoszący się w górę są symbolem naszych modlitw i ofiar. Kapłan okadza ołtarz, następnie ceremoniarz okadza celebransa jako przedstawiciela Chrystusa.

Introit

Kapłan przechodzi na prawą stronę ołtarza i odczytuje Introit.

Deus✠Israel coniugat vos: et ipse sit vobiscum, qui misertus est duobus unicis: et nunc, Domine, fac eos plenius benedicere te.

Beati omnes, qui timent Dominum: qui ambulant in viis eius. Gloria Patri et Filio et Spiritu Sancto. Sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

Bóg Izraela niech was połączy, a który nad dwojgiem oblubieńców się zmiłował nich będzie także z wami. A teraz dozwól Panie, aby jeszcze gorliwiej Cię wielbili.

Błogosławieni wszyscy, którzy się boją Pana, którzy chodzą Jego drogami. Amen.

Kyrie

Kyrie śpiewają wierni wraz z organistą

S. Kýrie, eléison.

M. Kýrie, eléison.

S. Kýrie, eléison.

M. Christe, eléison.

S. Christe, eléison.

M. Christe, eléison.

S. Kýrie, eléison.

M. Kýrie, eléison.

S. Kýrie, eléison.

S. Panie, zmiłuj się.

M. Panie, zmiłuj się.

S. Panie, zmiłuj się.

M. Chryste, zmiłuj się.

S. Chryste, zmiłuj się.

M. Chryste, zmiłuj się.

S. Panie, zmiłuj się.

M. Panie, zmiłuj się.

S. Panie, zmiłuj się.

Wierni wstają.

Gloria

Gloria in excelsis Deo Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex coelestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Iesu Christe. Domine

Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli. Chwalimy Cię. Błogosławimy Cię. Wielbimy Cię. Wysławiamy Cię. Dzięki Ci składamy, bo wielka jest chwała Twoja. Panie Boże, Królu nieba, Boże Ojczy wszechmogący. Panie, Synu Jednorodzony, Jezu Chryste.

Deus, Agnus Dei, Fílius Patris. Qui tollis peccáta mundi, miserére nobis. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserére nobis. Quóniam tu solus Sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus, Iesu Christe. Cum Sancto Spírítu✠in gloria Dei Patris. Amen.

Panie Boże, Baranku Boży, Synu Ojca. Który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami. Który gładzisz grzechy świata, przyjm błaganie nasze. Który siedzisz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami. Albowiem tylko Tyś jest święty. Tylko Tyś jest Panem. Tylko Tyś Najwyższy, Jezu Chryste. Z Duchem Świątym✠w chwale Boga Ojca. Amen.

Kolekta

Exaudi nos, omnipotens et misericors Deus: ut quod nostro ministratur officio, tua benediction potius impleatur. Per Dominum nostrum Iesum Christum.

Wysłuchaj nas wszechmogący i miłosierny Boże, racz jak najobficiej pobłogosławić ten związek małżeński przy posługiwaniu naszym zawarty. Przez Pana naszego.

Lekcja

Wierni na lekcję mogą usiąść.

S. Lectio beati Pauli Apostoli ad Ephesios: (ad Ephesoīs, 5, 22-33) Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino: quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiæ: ipse, salvator corporis ejus. Sed sicut Ecclesia subjecta est Christo, ita et mulieres viris suis in omnibus. Viri, diligite uxores vestras, sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta et immacu-

Lekcja z listu św. Pawła Apostoła do Efezjan (Efez. 5, 22-33): Żony niech będą poddane swoim mężom jak Panu, ponieważ mąż jest głową żony, jak Chrystus jest głową Kościoła: on, Zbawiciel ciała jego. Lecz jak Kościół poddany jest Chrystusowi, tak i żony swoim mężom we wszystkim. Mężowie, miłujcie żony wasze, jak i Chrystus umiłował Kościół i wydał samego siebie za niego, aby go uświęcić, oczyściwszy go obmyciem wody w słowie życia, aby sam sobie przysposobił Kościół chwalebny, nie mający zmazy ani zmarszczki, albo czego podob-

lata. Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit. Nemo enim umquam carnem suam odio habuit: sed nutrit et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam: quia membra sumus corporis ejus, de carne ejus et de ossibus ejus. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in Ecclesia. Verumtamen et vos singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligit: uxor autem timeat virum suum.

nego, ale żeby był święty i niepokałany. Tak i mężowie powinni miłować żony swoje jak swoje ciało. Kto miłuje żonę swoją, miłuje samego siebie. Nikt bowiem nigdy nie miał w nienawiści ciała swego, ale żywi i pielęgnuje je, jak i Chrystus Kościół; gdyż jesteśmy członkami ciała jego, z ciała jego i z kości jego. „Dlatego opuści człowiek ojca i matkę swoją i złączy się z żoną swoją i będą dwoje w jednym ciele.” Jest to wielka tajemnica, a ja mówię w Chrystusie i w Kościele. Wszakże i każdy z was z osobna niech miłuje żonę swoją jak samego siebie, a żona niech się boi męża swego.

Po skończonym czytaniu odpowiada się:

℞. Deo gratias.

℞. Bogu dzięki.

Graduał

Po Lekcji chór śpiewa (względnie kapłan czyta) tekst śpiewu międzylekcyjnego zwanego Graduałem. Tekst ów jest wyjęty z Psalterza, streszcza pobożne uczucia, jakie nam czytanie Pisma Świętego nasunęło. Alleluja - słowo hebrajskie, oznaczające „śpiewajcie Panu” - jest okrzykiem radości płynącej z serca Kościoła Świętego na skutek dobrodziejstw Bożych. Wierni w tym czasie siedzą. Nie wstają na „Alleluja”, wbrew nowym obyczajom.

Uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuae.

℣. Filii tui sicut novellae olivarum in circuitu mensae tuae.

Alleluia, alleluia. Mittat vobis Dominus auxilium de sancto: et de Sion tueatur vos. Alleluia.

Żona twoja jako winorośl płodna, rosnąca na ścianie twego domu.

℣. Dzieci twe jak gałązki oliwne wokół twego stołu.

Alleluja, alleluja. Niech Pan ześle wam pomoc z świątyni i ze Syjonu niechaj was broni. Alleluja.

Ewangelia

Po odczytaniu graduału kapłan modli się przed odczytaniem Ewangelii:

Munda cor meum, ac labia mea, omnípotens Deus, qui labia Isaíæ Prophétæ cálculo mundásti igníto: ita me tua grata miseratióne dignáre mundáre, ut sanctum Evangélium tuum digne váleam nuntiáre. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Iube, Dómine, benedícere. Dóminus sit in corde meo et in lábiis meis: ut digne et competénter annúntiem Evangélium suum. Amen.

Oczyść serce i wargi moje, wszechmogący Boże, któryś wargi proroka Izajasza oczyścił kamieniem ognistym. W łaskawym zmiłowaniu Swoim racz mię tak oczyścić, abym godnie zdołał głosić Twą świętą Ewangelię. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Racz pobłogosławić, Panie. Pan niech będzie w sercu moim i na wargach moich, bym godnie i należycie głosił Jego Ewangelię. Amen.

W tym czasie zaś ministrant przenosi mszał na drugą stronę ołtarza. Jak niemal każdy gest we Mszy św. przeniesienie mszału ma głęboką symbolikę

- symbolizuje przeniesienie głoszenia Ewangelii Chrystusowej na pogan;

albowiem najpierw była ona głoszona żydom, ci jednak ją odrzucili zanurzając się w błędy faryzeizmu i gardząc Bożym przymerzem, poganie zaś z radością przyjęli zbawczą, Boską naukę. W Ewangelii przemawia do nas sam Pan Jezus. **Wierni wstają.**

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Sequéntia✠sancti Evangélii secúndum Lucam

℞. Gloria tibi, Domine!

In illo tempore accesserunt ad eum pharisæi tentantes eum, et dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Qui respondens, ait eis: Non legistis, quia qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos? Et dixit: Propter hoc dimittet homo patrem, et matrem, et adhærebit uxori suæ,

℣. Pan z wami.

℞. I z duchem twoim.

Ciąg dalszy✠Ewangelii świętej według Łukasza.

℞. Chwała Tobie Panie.

(Mat. 19, 3-6) Onego czasu przyszli do Jezusa faryzeusze, kusząc go i mówiąc: Czy godzi się człowiekowi opuścić żonę swoją z jakiegokolwiek przyczyny? A on odpowiadając rzekł im: Nie czytaliście, że ten który stworzył człowieka na początku, mężczyzną i niewiastą stworzył ich? I rzekł: Dlatego opuści

et erunt duo in carne una.

człowiek ojca i matkę, i złączy się z żoną swoją, i będą dwoje w jednym ciele. A tak już nie są dwoje, ale jedno ciało. Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza.

Po skończonej Ewangelii odpowiada się:

℟. Laus tibi, Christe.

℟. Chwała Tobie, Chryste.

Kapłan po cichu mówi:

S. Per Evangelica dicta, deleantur nostra delicta.

S. Niech słowa Ewangelii zgładzą nasze grzechy.

Ofiarowanie

Kapłan całuje ołtarz i pozdrawia wiernych wzywając wszystkich do modlitwy. Modlitwy ofiarowania są odmawiane przez księdza cicho. Są to przepiękne modlitwy, w których kapłan ofiaruje Bogu wino i chleb - te same, które za chwilę staną się Ciałem i Krwią Pana Naszego Jezusa Chrystusa. To ofiarowanie jest jakby przygotowaniem właściwej ofiary Mszy świętej, która dokona się nieco później.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.
Orémus

℣. Pan z wami.

℟. I z duchem twoim.
Módlmy się.

Wierni siadają. W czasie ofiarowania wierni śpiewają pieśń. W chwili ofiarowania oddajmy Panu Jezusowi całe nasze życie, wszystkie poczynania, troski i radości; niech On złoży te dary nasze przed Tronem Bożym w niebie.

Antyfona na Ofiarowanie

In te speravi, Domine: dixi: Tu es Deus meus: in manibus tuis tempora mea.

W Tobie, o Panie, ufność pokładam. Tyś moim Bogiem, mówię, los mój w Twoim jest ręku.

Ofiarowanie Chleba

Kapłan odkrywa kielich, ministrant jeden raz dzwoni. Następnie wznosząc patenę kapłan ofiarowuje chleb. (Odmawiane przez kapłana po cichu)

Suscipe, sancte Pater, omnipotens aetérne Deus, hanc immaculátam hóstiám, quam ego indígnus fámulus tuus óffero tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerábilibus peccátis, et of-fensiónibus, et neglegéntiis meis, et pro ómnibus circumstántibus, sed et pro ómnibus fidélibus christiánis vivis atque defúntis: ut mihi, et illis pro-ficiat ad salútem in vitam aetérnam. Amen.

Ojcie święty, wszechmogący, wieczny Boże, przyjmij tę nieskalaną hostię, którą ja, niegodny sługa Twój, ofiaruję Tobie, Bogu mojemu żywemu i prawdziwemu, za niezliczone grzechy, przewinienia i zaniedbania swoje i za wszystkich tu obecnych, a także za wszystkich wiernych chrześcijan żywych i umarłych, aby mnie oraz im przyczyniła się do zbawienia wiecznego. Amen.

Czyniąc pateną znak krzyża, składa chleb na ołtarzu.

Przygotowanie wina i wody

Ministranci przynoszą ampulki z winem i wodą. Kapłan przeszedłszy na stronę Lekcji wlewa do kielicha wino i kilka kropel wody, którą błogo-sławi. To połączenie wina i wody czyni na pamiątkę krwi i wody, którą spłynęła z boku Chrystusa. Woda jest też symbolem wiernych, którzy wraz z Chrystusem, głową Kościoła, są złączeni jak woda z winem i z Nim ofiarowują się Bogu Ojcu..

Deus, qui humánæ substántiæ dignitátem mirábiliter condidísti, et mirábilis reformásti: da nobis per huius aquæ et vini mystérium, eius divinitátis esse consórtes, qui humanitátis nostræ fieri dignátus est párticeps, Iesus Christus, Fílius tuus, Dóminus noster: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus: per ómnia saecula sæculórum. Amen.

Boże, który godność natury ludzkiej przedziwnie stworzyłeś, a jeszcze przedziwniej naprawiłeś: daj nam przez tajemnicę tej wody i wina uczestniczyć w Bóstwie Tego, który raczył stać się uczestnikiem naszego człowieczeństwa, Jezus Chrystus, Twój Syn, a nasz Pan. Który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Ofiarowanie wina

Na środku ołtarza, kapłan podnosi kielich, a następnie czyni nim znak krzyża nad ołtarzem.

Offérimus tibi, Dómine, cálicem salutáris, tuam deprecántes cleméntiam: ut in conspéctu divínæ maiestátis tuæ, pro nostra et totíus mundi salute, cum odóre suavitátis ascéndat. Amen.

Ofiarujemy Ci, Panie, kielich zbawienia, i błagamy łaskawość Twoją, aby jako woń miła wznosił się przed oblicze Boskiego majestatu Twego za zbawienie nasze i całego świata. Amen.

Polecenie ofiar

Kapłan pochylony odmawia modlitwę Azariasza w piecu gorejącym (Dan. III, 39-40).

In spíritu humilitátis et in ánimo contríto suscipiámur a te, Dómine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Veni, sanctificátor omnípotens ætérne Deus: et benedic hoc sacrificium, tuo sancto nómini præparátum.

Przyjmij nas, Panie, którzy stajemy przed Tobą w duchu pokory i z sercem skruszonym, a ofiara nasza tak niech się dzisiaj dokona przed obliczem Twoim, aby się podobała Tobie, Panie Boże.

Przyjdź, Uświęcicielu, wszechmogący, wieczny Boże, i pobłogosław tę ofiarę, przygotowaną Twemu świętemu Imieniu.

We Mszy z kadzidłem w tym miejscu następuje okadzenie. Po zasypaniu ksiądz okadza ołtarz, potem zaś turyfer okadza celebransa. Następnie odchodzi na środek i okadza ministrantów (jeśli wśród wiernych siedzą duchowni to podchodzi do każdego i również go okadza), następnie odwraca się do ludu wiernego i okadza ten lud. Na okadzenie się wstaje, gdy ministrant odwróci się z powrotem do ołtarza, można ponownie uśiąść.

Lavabo - Umycie rąk

Ministranci przynoszą wodę, ręczniczek i miseczkę do obmycia palców kapłana. Kapłan po okadzeniu lub zaraz po poleceniu ofiar przechodzi na stronę Lekcji i umywa palce rąk. Jest to przypomnienie, że należy obudzić skrucę, aby móc przystąpić do ofiary z duszą czystą. Obmywając palce celebrans modli się słowami Psalmu 25

Lavábo inter innocéntes manus meas: et circúmdabo altáre tuum. Dómine: Ut áudiam vocem laudis, et enárrem univérsa mirabília tua. Dómine, diléxi decórem domus tuæ et locum habitatiónis glóriæ tuæ. Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, et cum viris sánguinum vitam meam: In quorum mánibus iniquitátes sunt: délixtera eórum repléta est munéribus. Ego autem in innocentia mea ingræssus sum: rédime me et miserére mei. Pes meus stetit in dirécto: in ecclésiis benedicám te, Dómine. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in saecula saeculórum. Amen.

Umywam ręce moje na znak niewinności i obchodzę ołtarz Twój, Panie. By jawnie ogłaszać chwałę i rozpowiadać wszystkie cuda Twoje. Miłuję, Panie, siedzibę Twego domu i miejsce przybytku Twej chwały. Nie zabieraj z grzesznymi mej duszy i życia mego z mężami krwawymi. W rękę ich zbrodnia, a ich prawica pełna jest przekupstwa. Ja zaś postępuję w niewinności mojej. Wyzwól mnie, zmiłuj się nade mną. Na drodze równej stoi stopa moja. Na zgromadzeniach będę błogosławił Panu. Chwała Ojcu, i Synowi i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

Polecenie ofiar Trójcy Świętej

Súscipe, sancta Trinitas, hanc oblatiόνem, quam tibi offérimus ob memóriam passiónis, resurrectiónis, et ascensiónis Iesu Christi, Dómini nostri: et in honórem beátæ Mariæ semper Vírginis, et beáti Ioannis Baptistæ, et sanctórum Apostolórum Petri et Pauli, et istórum et ómnium Sanctórum: ut illis proficiat ad honórem, nobis autem ad salútem: et illi pro nobis intercédere dignéntur in coelis, quorum memóriam ágimus in terris. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Przyjmij, Trójco Święta, tę ofiarę, którą Ci składamy na pamiątkę Męki, Zmartwychwstania i Wniebowstąpienia Jezusa Chrystusa, Pana naszego, oraz na cześć Najświętszej Maryi zawsze Dziewicy, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła i tych [których relikwie tutaj się znajdują], i wszystkich Świętych: aby im przyniosła cześć, a nam zbawienie, i aby w niebie raczyli orędownać za nami ci, których pamiątkę obchodzimy na ziemi. Przez tegoż Chrystusa Pana Naszego. Amen.

Wezwanie do modlitwy i Sekreta

Kapłan zwraca się do wiernych i wzywa ich do modlitwy. Ministrant odpowiada:

S. Oráte, fratres: ut meum ac vestrum sacrificium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

S. Módlcie się, bracia, aby moją i waszą ofiarę przyjął Bóg Ojciec wszechmogący.

Ministrant odpowiada:

M. Suscípiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis ad laudem et glóriam nominis sui, ad utilitátem quoque nostram, totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ.

S. Amen.

M. Niech Pan przyjmie ofiarę z rąk twoich na cześć i chwałę imienia Swojego, ku pożytkowi również naszemu i całego swego Kościoła świętego.

℟. Amen.

Po czym kapłan, z rękami nad ofiarą, odmawia modlitwę zwaną sekretą:

Suscipe, qaesumus, Domine, pro sacra connubii lege minus oblatum: et cuius largitor es operis, esto dispositor. Per Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Przyjmij, prosimy, Panie ofiarę którą Ci składamy w intencji tego świętego związku małżeńskiego i kieruj dziełem, któreś ustanowił. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego.

Po czym kapłan głośno śpiewa:

Per omnia saecula saeculorum.

S. Amen.

Bóg przez wszystkie wieki wieków.

℟. Amen.

Prefacja

Wierni wstają.

℣. Dóminus vobíscum.	℣. Pan z wami.
℞. Et cum spírítu tuo.	℞. I z duchem twoim.
℣. Sursum corda.	℣. W górę serca.
℞. Habémus ad Dóminum.	℞. Wzniesliśmy je ku Panu.
℣. Grátias agámus Dómino, Deo nostro.	℣. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.
℞. Dignum et iustum est.	℞. Godne to i sprawiedliwe.

Święty

Ministrant dzwoni, wierni klękają.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus, Deus Sábaoth. Pleni sunt coeli et terra glória tua. Hosánna in excélsis. Benedíctus ☩, qui venit in nómine Dómini. Hosánna in excélsis.	Święty, Święty, Święty Pan Bóg Zastępów! Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej. Hosanna na wysokości. Błogosławiony ☩, który idzie w imię Pańskie. Hosanna na wysokości.
--	---

Kanon

Modlitwy Kanonu, którego pochodzenie sięga pierwszych wieków Kościoła, odzwierciedlają dokładnie myśl Zbawiciela i Apostołów. Przez wieki modlitwy te nie zmieniały się i trwały w Mszy rzymskiej, dopiero papież Jan XXIII dokonał lekkiej modyfikacji poprzez dodanie do Kanonu imienia św. Józefa. Teraz dokonuje się właściwa ofiara, Chrystus Pan realnie obecny w postaciach Eucharystycznych ofiaruje się tak jak niegdyś w Jerozolimie. Tym razem jednak w sposób bezkrwawy. Podczas Kanonu dobrze jest rozważać Mękę i Ofiarę Chrystusową. Modlitwy Kanonu Mszy są odmawiane przez kapłana po cichu.

Modlitwa wstawiennicza

Te igitur, clementíssime Pater, per Iesum Christum, Fílium tuum, Dóminum nostrum, súpplices ro-	Ciebie przeto, najmiłościwszy Ojczy, pokornie i usilnie błagamy przez Jezusa Chrystusa Syna Twego, Pana
---	---

gámus, ac pétimus, uti accepta habeas et benedícas, hæc ✠dona, hæc ✠múnera, hæc ✠sancta sacrificia illibáta.

naszego, abyś łaskawie przyjął i błogosławił te dary, te daniny, te święte ofiary nieskalane.

Za Kościół wojujący:

In primis, quæ tibi offérimus pro Ecclesiá tua sancta cathólica: quam pacificáre, custodíre, adunáre et régere dignéris toto orbe terrárum: una cum fámulo tuo Papa nostro et Antístite nostro et ómnibus orthodoxis, atque cathólicæ et apostólicæ fidei cultóribus.

Składamy Ci je przede wszystkim za Kościół Twój święty katolicki, racz go darzyć pokojem, strzec, jednoczyć i rządzić nim na całym okręgu ziemskim wraz ze sługą Twoim, papieżem naszym N. i biskupem naszym N., jak również ze wszystkimi wiernymi stróżami wiary katolickiej i apostołskiej.

Za uczestników:

Meménto, Dómine, famulórum famularúmque tuarum N. et N. et ómnium circumstántium, quorum tibi fides cógnita est et nota devótio, pro quibus tibi offérimus: vel qui tibi offérunt hoc sacrificium laudis, pro se suisque ómnibus: pro redemptióne animárum suárum, pro spe salútis et incolumitátis suæ: tibíque reddunt vota sua ætérno Deo, vivo et vero.

Pomnij, Panie, na sługi i służebnice Twoje N. i N. i na wszystkich tu obecnych, których wiara jest Ci znana i oddanie jawne. Za nich to składamy Ci tę ofiarę chwały i oni sami Tobie ją zanoszą za siebie oraz wszystkich swoich, w intencji odkupienia dusz swoich, w nadziei zbawienia i pomyślności, modły też swoje ślą do Ciebie, Boga wiecznego, żywego i prawdziwego.

W łączności z Kościołem tryumfującym:

Communicántes, et memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper Vírginis Mariæ, Genetrícis Dei et Dómini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginiis Sponsi, et beatórum Apostolórum ac Mártý-

Zjednoczeni w Świętych Obcowaniu, ze czcią wspominamy najpierw chwalebną zawsze Dziewicę Maryję, Matkę Boga i Pana naszego Jezusa Chrystusa: a także Świętego Józefa, Oblubieńca Najświętszej Dziewicy,

rum tuórum, Petri et Pauli, Andréæ, Iacóbi, Ioánnis, Thomæ, Iacóbi, Philíppi, Bartholomæi, Matthæi, Simónis et Thaddæi: Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Ioánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni: et ómnium Sanctórum tuórum; quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

oraz świętych Apostołów i Męczenników Twoich: Piotra i Pawła, Andrzeja, Jakuba, Jana, Tomasza, Jakuba, Filipa, Bartłomieja, Mateusza, Szymona, i Tadeusza, Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, Jana i Pawła, Kosmę i Damiana, i wszystkich Świętych Twoich. Dla ich zasług i modlitw racz nas we wszystkim otaczać Swą przemożną opieką. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Prośba o przyjęcie ofiary

Kapłan wyciąga dłonie nad Hostią i kielichem, ministrant dzwoni.

Hanc igitur oblatiōnem servitutis nostræ, sed et cunctæ famíliæ tuæ, quaesumus, Dómine, ut placátus accípias: diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab æténa damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum iúbeas grege numerári. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Prosimy Cię przeto, Panie, abyś łaskawie przyjął tę ofiarę od nas sług Twoich, jak również od całego ludu Twego, a dni nasze raczył pokojem swym napelnić, od potępienia wiecznego nas uchronić i do grona wybranych swoich zaliczyć. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Prośba o przeistoczenie

Quam oblatiōnem tu, Deus, in ómnibus, quaesumus, bene✠díctam, adscríp✠tam, ra✠tam, rationábilem, acceptabílemque fácere dignéris: ut nobis Co ✠pus, et San✠guis fiat dilectíssimi Filii tui, Dómini nostri Iesu Christi.

Racz te dary ofiarne, prosimy Cię, Boże, w całej pełni pobłogosławić, przyjmą, zatwierdzić, uduchowić i miłymi sobie uczynić, aby się nam stały Ciałem i Krwią najmilszego Syna Twego, Pana naszego Jezusa Chrystusa.

Konsekracja chleba

Kapłan bierze do rąk Hostię.

Qui pridie quam pateretur, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas, elevátis óculis in coelum ad te Deum, Patrem suum omnipoténtem, tibi grátias agens, bene✠dixit, fregit, dedítque discíplis suis, dicens: Accípite, et manducáte ex hoc omnes.

On to w przeddzień męki wziął chleb w swoje święte i czcigodne ręce, a podniósłszy oczy w niebo ku Tobie, Bogu, Ojcu swemu wszechmogącemu, dzięki Ci składając pobłogosławił, połamał i rozdał uczniom swoim mówiąc: Bierzcie i jedzcie z tego wszyscy:

Kapłan pochyla się nad Hostią.

HOC EST ENIM CORPUS MEUM. | TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE.

Gdy kapłan podnosi Hostię ministrant dzwoni, a wierni adorują w ciszy.

Konsekracja wina

Kapłan bierze do rąk kielich.

Símili modo postquam coenátum est, accípiens et hunc præclárum Cálicem in sanctas ac venerábiles manus suas: item tibi grátias agens, bene✠dixit, dedítque discíplis suis, dicens: Accípite, et bíbite ex eo omnes.

Podobnie po wieczerzy wziął i ten kielich wspaniały w swoje święte i czcigodne ręce, a ponownie dzięki Ci składając, pobłogosławił i podał uczniom swoim, mówiąc: Bierzcie i pijcie z niego wszyscy:

Kapłan pochyla się nad kielichem.

HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET AETERNI TESTAMENTI: MYSTERIUM FIDEI: QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Hæc quotiescúmque fecéritis, in mei memóriam faciétis.

TO JEST BOWIEM KIELICH KRWI MOJEJ, NOWEGO I WIECZNEGO PRZYMIERZA: TAJEMNICA WIARY: KTÓRA BĘDZIE WYLANA ZA WAS I ZA WIELU NA ODPUSZCZENIE GRZECHÓW.

Ilekoć to czynić będziecie, na moją pamiątkę czyńcie.

Gdy kapłan podnosi Kielich ministrant dzwoni, a wierni adorują w ciszy.

Wspomnienie tajemnicy odkupienia

Unde et mémoires, Dómine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, eiusdem Christi Fílii tui, Dómini nostri, tam beátæ passiónis, nec non et ab ínferis resurrectiόνis, sed et in coelos gloriósæ ascensiόνis: offéri-mus præcláræ maiestáti tuæ de tuis donis ac datis, hóstiam✠puram, hóstiam✠sanctam, hóstiam✠immaculátam, Panem✠sanctum vitæ ætérnæ, et Calicem✠salútis perpétuæ.

My przeto, Panie słudzy Twoi oraz lud Twój święty, pomni na błogosławioną Mękę i Zmartwychwstanie z otchłani, jak również na chwalebne Wniebowstąpienie tegoż Chrystusa Syna Twego, Pana naszego, składamy chwalebnemu majestatowi Twemu z otrzymanych od Ciebie darów ofiarę czystą, ofiarę świętą, ofiarę niepokalaną, Chleb święty żywota wiecznego i Kielich wiekuistego zbawienia.

Moditwa o przyjęcie ofiary

Supra quæ propítio ac seréno vultu respícere dignéris: et accépta habére, sicúti accépta habére dignátus es múnera púeri tui iusti Abel, et sacrificium Patriárchæ nostri Abrahæ: et quod tibi óbtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculátam hóstiam.

Racz wejrzyć na nie miłościwym i pogodnym obliczem i z upodobaniem przyjąć, jak raczyłeś przyjąć dary sługi Swego sprawiedliwego Abła i ofiarę Patriarchy naszego Abrahama, oraz tę, którą Ci złożył najwyższy Twój kapłan Melchizedek, ofiarę świętą, hostię niepokalaną.

Druga modlitwa wstawiennicza

Súpplīces te rogámus, omnípotens Deus: iube hæc perférri per manus sancti Angeli tui in sublíme altáre tuum, in conspéctu divínæ maiestátis tuæ: ut, quotquot ex hac altáris participatióne sacrosánctum Fílii tui Cor✠pus, et Sán✠guinem sumpséri-mus, omni benedictiόne coeléstī et grátia repléamur. Per eúndem Chri-

Pokornie Cię błagamy, wszechmogący Boże, rozkaż, niech ręce Twego Anioła świętego zaniosę tę ofiarę na niebieski Twój ołtarz, przed oblicze Boskiego majestatu Twego, abyśmy wszyscy, gdy jako uczestnicy tej ofiary ołtarza przyjmować będziemy najświętsze Ciało i Krew Syna Twego, otrzymali z nieba pełnię

stum, Dóminum nostrum. Amen.

Meménto étiam, Dómine, famulórum famularúmque tuárum N. et N., qui nos præcessérunt cum signo fidei, et dórmiant in somno pacis. Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus locum refrigerii, lucis pacis ut indúlgeas, deprecámur. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

blógosławieństwa i łaski. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Pomnij też, Panie, na sługi i służebnice Twoje N. N., którzy nas poprzędzili ze znamięm wiary i śpią snem pokoju. Im oraz wszystkim spoczywającym w Chrystusie użyż, błagamy Cię, Panie, miejsca ochłody, światłości i pokoju. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan bije się w piersi.

Nobis quoque peccatóribus fámulis tuis, de multitúdine miseratiónum tuárum sperántibus, partem áliquam et societátem donáre dignéris, cum tuis sanctis Apóstolis et Martýribus: cum Ioánnie, Stéphano, Matthía, Bárnaba, Ignátio, Alexándro, Marcellíno, Petro, Felicitáte, Perpétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Cæcília, Anastásia, et ómnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consórtium, non æstimátor mériti, sed vénia, quæsumus, largítor admítte. Per Christum, Dóminum nostrum.

Per quem hæc ómnia, Dómine, semper bona creas, sancti✠ficas, vivi✠ficas, bene✠dícis et præstas nobis. Per ip✠sum, et cum ip✠so, et in ip✠so, est tibi Deo Patri✠omnipotenti, in unitáte Spíritus✠Sancti, omnis honor, et glória.

Per omnia sæcula sæcolorum.

℞. Amen.

Nam również, grzesznym sługom Twoim, którzy pokładamy nadzieję w ogromie miłosierdzia Twego, racz przyznać jakąś część i wspólnotę ze świętymi Apostołami i Męczennikami Twoimi: Janem, Szczepanem, Maciejem, Barnabą, Ignacym, Aleksandrem, Marcelinem, Piotrem, Felicytą, Perpetuą, Agatą, Łucją, Agnieszką, Cecylią, Anastazją i wszystkimi Świętymi Twoimi; prosimy Cię, dopuść nas do ich grona nie jako sędzieja zaśluga, lecz jako dawca przebaczenia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Przez Niego, Panie, wszystkie te dobra ustawicznie stwarzasz, uświęcasz, ożywasz, błogosławisz i nam ich udzielasz. Przez Niego i z Nim, i w Nim masz, Boże Ojczy wszechmogący, w jedności Ducha Świętego, wszelką cześć i chwałę.

Przez wszystkie wieki wieków.

℞. Amen.

Wierni wstają.

Modlitwa Pańska

Teraz po złożeniu Ofiary, następuje uczta. W odpowiedzi na nasze dary, prośby i błagania Bóg udzieli nam pokarmu świętego, w którym są zawarte wszystkie łaski i dobrodziejstwa, bo pokarm ten, to sam Pan Jezus pod postaciami chleba i wina. Jest to stwierdzenie, że Bóg nas wysłuchał i chce nam dopomóc, jako swym dzieciom. Jako przygotowanie do Komunii św. odmówmy z głębi serca Ójcze nasz*"i* prośmy Pana Jezusa, aby to Jego Ciało, które spożywać będziemy, stało się nam lekarstwem dla duszy i ciała. Wierni nie śpiewają z kapłanem „Pater Noster”, śpiewają dopiero ostatnią prośbę „sed libera nos a malo”.

Orémus: Præcéptis salutáribus móniti, et dívina institutione formati audemus dicere:

Pater noster, qui es in caelis, Sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in coelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem:

R. Sed libera nos a malo.

S. Amen.

Módlmy się. Wezwani zbawienym nakazem i oświeceni pouczeniem Bożym ośmielamy się mówić:

Ójcze nasz, któryś jest w niebie: święć się Imię Twoje, przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie.

R. Ale nas zbaw ode złego.

S. Amen.

Błogosławieństwo nowożeńców

Nowo zaślubiona para kłęka, ksiądz odwraca się do pary młodej i odmawia nad nowożeńcami modlitwy:

Propitiare Domine supplicantionibus nostris, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste: ut, quod te auctore iungitur, te auxiliante servetur. Per Dominum nostrum...

Deus, qui potestate virtutis tuae de nihilo cuncta fecisti: qui dispo-

Daj się przebłagać, Panie, naszymi modłami i błogosław dobrotliwie związkowi, który ustanowiłeś dla rozkrzewienia rodzaju ludzkiego, aby po myśli Twojej zawarty, w Twojej łasce trwał nadal niewzruszenie. Przez Pana naszego...

Boże, Tys wszechpotężną mocą

sitis miversitatis exordiis, homini ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adiutorium con didisti, ut femineo corpora de virili dares carne principium, docens, quod ex uno placuisset insttúi, numquam licere disiungi: Deus, qui tam excellenti mysterio coniugalem copulam consecrasti, ut Christi et Ecclesiae sacramentum praesignares in foedere nuptiarum: Deus, per quem mulier iungitur viro, et societas principaliter ordinata, ea benedictione donatur, quae sola nec per originalis peccati poenam nec per diluvii est ablata sententiam: respice propitius super hanc famulam tuam, quae, maritali iungenda consortio, tua se ex petit protectione muniri: sit in ea iugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in Christo, imita trixque sanctorum permaneat feminarum: sit amabilis viro suo, ut Rachel: sapiens, ut Rebecca: longaeva et fidelis, ut Sara: nihil in ea ex actibus suis illie auctor praevaricationis usurpet: nexa fidei datisque permaneat unithoro iuncta, contacts illicitos fugiat: muniat infirmitatem suam robore disciplinae: sit verecundia gravis, pudore venerabilis doctrinis caelestibus erudita: sit fecunda in sobole, sit probata et innocens: et ad Beatorum requiem atque ad caelestia regna perveniat: et videánt ambo filios filiorum suorum usque in tertiam et quartam generationem, et ad optatam pérveinirent senectutem. Per eundem Doiminum nostrum...

swoją wszystko z niczego stworzył; Ty po uporządkowaniu wszechświata, człowiekowi, na obraz Boży stworzonemu, dałeś niewiastę jako nieodłączną towarzyszkę życia i to w ten sposób, że ciało jej z ciała mężczyzny utworzyłeś, by naocznie okazać, że tego, co Ci się spodobało z jednego uczynić tworzywa, nigdy rozłączać niewolno, Boże, Tyś związek małżeński przez tak podniosłą tajemnicę uświęcił, chciałeś bowiem, by był on obrazem pełnego tajemnic związku Chrystusa z Kościołem. Boże, z Twojej to woli niewiasta łączy się z mężem, który to związek od początku świata ustanowiony takim błogosławieństwem uświęcasz, iż go ani wina i kara grzechu pierworodnego, ani wyrok karzącego potopu zniweczyć nie zdołały. Wejrzyj tedy laskawie na tę służebnicę Twoją, która w związek małżeński wstępując, Twojej uprasza i Twojej oczekuje opieki. Niech znajdzie w tym związku słodkie jarzmo miłości i pokoju. Niechaj to życie małżeńskie rozpocznie w Chrystusie jako małżonka wierna i czysta. Niech trwa w naśladowaniu świętych niewiast, niech będzie miła swemu mężowi jak Rachel, roztropna jak Rebeka, niech żyje długo i niech będzie wierna jak Sara. Niech sprawca wszelkiej przewrotności (szatan) ani jednego z jej czynów sobie nie przypisze. Wytrwała w wierze i w pełnieniu przykazań Twoich niech z drogi tej nigdy nie schodzi. Jednemu poślubiona

mężowi, niech niedozwolonych stosunków unika. Niech wzmacnia swą słabość siłą karności, niech potęguje swą godność przez skromność, a wstydlliwość niechaj czyni ją czcigodną. W nauce świętej niech będzie biegłą, niech się doczeka licznego potomstwa, niech będzie prawą i wolną od winy, a kiedyś niech dostąpi pokoju z błogosławionymi i dojdzie do Królestwa niebieskiego. Oboje zaś niech oglądają dzieci swoje aż do trzeciego i czwartego pokolenia, niech osiągną szczęśliwy wiek sędziwy. Przez tegoż Pana naszego, Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności z Duchem Świętym, I Bóg po wszystkie wieki. Amen.

Kapłan rozwija ostatnią prośbę.

Libera nos, quaesumus, Domine ab omnibus malis, praeteris, praesentiset futuris: et intercedente beata et gloriosa semper Virgine Dei Genitrice Maria, cum beatis Apostolis tui Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris: ut, ope misericordiae tuae adjuti, et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi. Per eumden Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Wybaw nas, prosimy Cię, Panie od wszelkich nieszczęść przeszłych, obecnych i przyszłych, a za przyczyną Najświętszej i chwalebnej zawsze Dziewicy, Bogarodzicy Maryi, świętych Apostolów Twoich Piotra i Pawła, oraz Andrzeja i wszystkich Świętych, udziel nam miłościwie pokoju za dni naszych, abyśmy wsparci pomocą miłosierdzia Twego i od grzechu byli zawsze wolni i od wszelkiej trwogi bezpieczni. Przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego Bóg.

Łamanie Chleba i modły o pokój

Obrzęd Łamania Chleba jest również symbolem gwałtownej śmierci Chrystusa, połączenie zaś Hostii z Krwią wskazuje na Jego zmartwychwstanie. Pierwszym owocem Eucharystii jest pokój, czyli jedność z Bogiem i jedność między nami.

℣. Per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

Pax Domini sit semper vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Przez wszystkie wieki wieków.

℟. Amen.

Pokój Pański niech zawsze będzie z wami.

℟. I z duchem twoim.

Kapłan wpuszcza cząstkę Hostii Św. do Kielicha, mówiąc:

Haec commixtio, et consecratio
Córporis et Sanguinis Dómini nostri
Iesu Christi, fiat accipiéntibus nobis
in vitam ætérrnam. Amen.

To sakramentalne połączenie Ciała
i Krwi Pana naszego Jezusa Chry-
stusa, którego mamy przyjąć, niech
się nam przyczyni do żywota wiecz-
nego. Amen.

Kapłan wpuszcza cząstkę Hostii Św. do Kielicha, mówi, a chór śpiewa,
wierni klękają

Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: dona nobis pacem.

Baranku Boży, który gładzisz
grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz
grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz
grzechy świata, obdarz nas pokojem.

Modlitwy przed Komunią

Następują trzy ciche prywatne modlitwy kapłana, pięknie przypominające skutki, jakie Komunia ma spowodować w duszach naszych: pokój, uzdrowienie, łaskę Bożą. Opieramy się w tej chwili na zasługach Chrystusa i wierze Kościoła.

Dómine Iesu Christe, qui dixísti Apóstolis tuis: Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis: ne respicias peccáta mea, sed fidem Ecclésiæ tuæ; eámque secúndum voluntátem tuam pacificáre et coadunáre dignéris: Qui vivis et regnas Deus per ómnia saecula saeculórum. Amen.

Dómine Iesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntáte Patris, cooperánte Spíritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificásti: líbera me per hoc sacrosánctum Corpus et Sánguinem tuum ab ómnibus iniquitatibus meis, et univérsis malis: et fac me tuis semper inhærére mandátis, et a te numquam separári permíttas: Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculórum. Amen.

Percéptio Córporis tui, Dómine Iesu Christe, quod ego indígnus súmeré præsumo, non mihi provéniat in iudícium et condemnatióem: sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia saecula saeculórum. Amen.

Panie Jezu Chryste, któryś rzekł Apostołom Swoim: Pokój zostawiam wam, pokój Mój wam daję, nie zważaj na grzechy moje, lecz na wiarę Kościoła Swego i według woli Swojej racz go darzyć pokojem i utwierdzać w jedności: Który żyjesz i królujesz, Bóg przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Panie Jezu Chryste, Synu Boga żywego, który z woli Ojca, za sprawą Ducha Świętego przez śmierć Swoją dałeś życie światu, wyzwól mię przez to najświętsze Ciało i Krew Swoją od wszystkich nieprawości moich i od wszelkiego zła; spraw także, bym zawsze Ignął do przykazań Twoich i nie dozwól mi nigdy odłączyć się od Ciebie: Który z tymże Bogiem Ojcem i Duchem Świętym żyjesz i królujesz, Bóg na wszystkie wieki wieków. Amen.

Panie Jezu Chryste, przyjęcie Ciała Twego, które ja niegodny ośmielał się spożyć, niech mi nie wyjdzie na sąd i potępienie, ale z miłościwej dobroci Twojej niech będzie dla mnie ochroną duszy i ciała oraz skutecznym lekarstwem: Który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem w jedności Ducha Świętego Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Komunia kapłana

Kapłan przykłęka, bierze do rąk Hostię św., aby ją przyjąć i mówi:

Panem coelestem accipiam et nomen Domini invocabo.

Chleb niebiański przyjmę i wezwę Imienia Pana.

Trzymając Hostię Świętą w lewej dłoni, kapłan uderza się w piersi trzy razy.

Domine, non sum dignus ut intres
sub tectum meum: sed tantum dic
verbo, et sanabitur anima mea (ter.)

Panie, nie jestem godzien, abyś
wszedł do wnętrza mego, ale rzek-
nij tylko słowem, a będzie uzdrowiona
dusza moja. (trzykrotnie)

Trzymając Hostię Świętą w prawej ręce, kapłan czyni Nią znak krzyża
i mówi:

Corpus Domini nostri Jesu Chri-
sti custodiat animam meam in vitam
aeternam. Amen.

Ciało Pana naszego Jezusa Chry-
stusa niechaj strzeże duszy mojej na
żywot wieczny. Amen.

Po chwili kapłan bierze do rąk Kielich i modli się słowami psalmu, który
Chrystus odmawiał w czasie Ostatniej Wieczerzy:

Quid retribuam Domino pro omni-
bus, quae retribuit mihi? Calicem
salutaris accipiam, et nomen Domini
invocabo. Laudans invocabo Domi-
num, et ab inimicis meis salvus ero.

Cóż zwrócę Panu za wszystko,
co dla mnie uczynił; Kielich zbawie-
nia podnoszę i wezwę Imienia Pana.
Wielbiąc zawołałam do Pana i od nie-
przyjaciół moich będę ocalony.

Sanguis Domini nostri Jesu Chri-
sti custodiat animam meam in vitam
aeternam. Amen.

Krew Pana naszego Jezusa Chry-
stusa niechaj strzeże duszy mojej na
żywot wieczny. Amen.

Komunia wiernych

Kapłan zwraca się do wiernych z Cyborium i trzymając Hostię Świętą,
mówi:

Ecce Agnus Dei, ecce Qui tollit
peccata mundi.

Oto Baranek Boży: oto który gła-
dzi grzechy świata

Wierni biją się w piersi i mówią wraz z ministrantami (kapłanem):

Domine, non sum dignus ut intres
sub tectum meum: sed tantum dic
verbo, et sanabitur anima mea (ter.)

Panie, nie jestem godzien, abyś
wszedł do wnętrza mego, ale rzek-
nij tylko słowem, a będzie uzdrowiona
dusza moja. (trzykrotnie)

Komunię przyjmuje się w postawie klęczącej, wyrażając szacunek dla Boga, który realnie obecny jest w każdej cząstce Swojego Ciała, które będziemy spożywać. Postawa stojąca dopuszczalna jest tylko w wypadku, gdy jakaś osoba nie może uklęknąć ze względu na stan zdrowia czy np. sędziwy wiek. Podając Komunię Świętą, kapłan mówi:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen.

Ciało Pana naszego Jezusa Chrystusa niechaj strzeże duszy Twojej na żywot wieczny. Amen.

Wierny nie odpowiada „amen”, w ogóle nic nie mówi. Gdy wszyscy otrzymają Komunię Świętą, kapłan powraca do ołtarza i umieszcza Cyborium w Tabernakulum.

Dziękczynienie

Po czym ministrant bierze ampułki i nalewa wino do kielicha. Kapłan modli się:

Quod ore sumpsimus Domine, pura mente capiamus: et de munere temporalium fiat nobis remedium sempiternum.

Cośmy usta spożyli, Panie, daj czystym przyjąć umysłem, a dar ten doczesny niech się nam stanie lekarstwem na wieczność.

Po czym ministrant bierze ampułki i nalewa wino do kielicha. Kapłan modli się:

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potavi, adhaereat visceribus meis: et praesta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Ciało Twe, Panie, które spożyłem, i Krew, którą wypilem, niech przywrze do mego wnętrza, i spraw, aby zmaza grzechów nie została we mnie, którego czyste i święte posiliły Sakramenta. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Kapłan wyciera kielich i przykrywa go welonem - ministrant przynosi Mszał.

Communio — Antyfona na Komunię

Po czym kapłan przechodzi na stronę Lekcji i odczytuje Komunię.

Ecce, sic benedicetur omnis homo,
qui timet Dominum: et videas filios
filiorum quorum: pax super Israel.

Oto tak pobłogosławiony będzie
człowiek, który Pana się boi. Oglądać
będziesz dzieci synów swoich. Pokój
nad Izraelem.

Postcommunio — Modlitwy po Komunii

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Queasumus, omnipotens Deus:
instituta providentiae tuae pio favore
comitare; ut, quos legitima societate
connectis, longaeva pace custodias.
Per Dominum nostrum. . .

Per omnia saecula saeculorum.

℞. Amen.

℣. Pan z wami.

℞. I z duchem Twoim.

Módlmy się.

Prosimy Cię, wszechmogący Boże,
niech twa ojcowska łaska towarzyszy
bezustannie związkowi przez Ciebie
ustanowionemu, aby ci których pra-
wowiec złączyłeś, pod Twoją opieką
długoletnim cieszyli się pokojem.
Przez Pana naszego. . .

Przez wszystkie wieki wieków.

℞. Amen.

Po skończonych modlitwach kapłan wraca na środek ołtarza, całuje go
i zwracając się do wiernych, mówi:

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

℣. Ite, missa est.

℞. Deo gratias.

℣. Pan z wami.

℞. I z duchem Twoim.

℣. Idźcie, Msza się skończyła.

℞. Bogu dzięki.

Po czym celebrans odmawia nad małżonkami następującą modlitwę:

Deus Abraham, Deus Isaac et
Deus Iacob sit vobiscum: et ipse
adimpleat benedictionem suam in vo-
bis: ut videatis filios filiorum vestro-
rum usque ad tertiam et quartam ge-

Bóg Abrahama, Bóg Izaaka i Bóg
Jakuba niech będzie z wami. Niech
zleje na was hojne swoje błogosła-
wieństwo, abyście oglądali dzieci sy-
nów swoich aż do trzeciego i czwar-

nerationem, et postea vitam aeternam habebitis sine fine: adiuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

tęgo pokolenia, a wreszcie osiągnęli żywot wieczny z pomocą Pana naszego, Jezusa Chrystusa, który z Ojcem i Duchem Świętym żyje i króluje, Bóg na wieki wieków. Amen.

Ostatnia modlitwa

Wieni klękają. Pochylając się nad ołtarzem, kapłan mówi:

Pláceat tibi, sancta Trínitas, obsequium servitútis meæ: et præsta; ut sacrificium, quod óculis tuæ maiestátis indignus óbtuli, tibi sit acceptábile, mihiq̃ue et ómnibus, pro quibus illud óbtuli, sit, te miseránte, propitiábile. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Trójco Przenajświętsza, przyjmij z upodobaniem hołd swęgo sługi i spraw, niech ta ofiara, którą ja niegodny złożyłem przed obliczem Twęgo majestatu, Tobie będzie miła, mnie zaś i wszystkim, za których ją ofiarowałem, niech przez miłosierdzie Twoje zjedna przebaczenie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Błogosławieństwo

Kapłan całuje ołtarz, a na słowo „Pater” odwraca się do wiernych, wierni klękają

Benedícat vos omnípotens Deus,
Pater, et Fílius, ☩ et Spíritus Sanctus.
℞. Amen.

Niech was błogosławi wszechmogący
Bóg, Ojciec, Syn ☩ i Duch Święty.
℞. Amen.

Ostatnia Ewangelia

Wierni wstają. Kapłan przechodzi na stronę Ewangelii. Czyni znak krzyża najpierw na ołtarzu, potem na swym czole, ustach i sercu.

℣. Dominus vobiscum.
℞. Et cum spiritu tuo.
☩ Initium sancti Evangelii secundum

℣. Pan z wami.
℞. I z duchem Twoim.
☩ Początek Ewangelii świętej według

dum Joannem.

R. Gloria tibi Domine.

In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet, et ténebrae eam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhiberet de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhiberet de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fieri, his, qui credunt in nómine eius: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. Genuflectit dicens: Et Verbum caro factum est, Et surgens prosequitur: et habitávit in nobis: et vídimus glóriam eius, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiae et veritatis.

R. Deo gratias.

dług Jana.

R. Chwała Tobie Panie.

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga i Bogiem było Słowo. Ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemnościach świeci i ciemności jej nie ogarnęły. Był człowiek posłany od Boga, a Jan mu było na imię. Przyszedł on na świadectwo, aby świadczyć o światłości, aby przez niego wszyscy uwierzyli. Nie był on światłością, ale miał świadectwo dać o światłości. Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka na ten świat przychodzącego. Na świecie był, a świat był przez Niego stworzony i świat Go nie poznał. Przyszedł do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli. A wszystkim, którzy Go przyjęli i uwierzyli w imię Jego, dał moc, aby się stali synami Bożymi, którzy nie z krwi ani z żądz ciała, ani też z woli ludzkiej, ale z Boga się narodzili. **(tu się przyklęka)** a Słowo stało się ciałem **(powstaje)** i mieszkało między nami, i widzieliśmy chwałę Jego, pełnego łaski i prawdy, chwałę jako Jednorodzonego od Ojca.

R. Bogu dzięki.

Wyjście asysty

Śpiewa się pieśń:

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, et spes nostra,

Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia, życie, słodyczy i nadziejo nasza,

salve. Ad te clamamus, exsules filii
Evae. Ad te suspiramus gementes et
flentes in hac lacrymarum valle. Eia
ergo, Advocata nostra, illos tuos mi-
sericordes oculos ad nos converte. Et
Iesum, benedictum fructum ventris
tui, nobis, post hoc exilium, ostende.
O clemens, o pia, o dulcis Virgo Ma-
ria.

witaj! Do Ciebie wołamy wygnańcy,
synowie Ewy, do Ciebie wzdychamy
jęcząc i płacząc na tym łożu pa-
dole. Przeto, Orędowniczko nasza,
one miłosierne oczy Twoje na nas
zwróć, a Jezusa, błogosławiony owoc
żywota Twojego, po tym wygnaniu
nam okaż. O łaskawa, o litościwa,
o słodka Panno Maryjo!

